

Torre Marimon - Mas Coromines

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Entre el Torrent Sec i la riera de Caldes
Emplaçament Inici de la carretera BV-1424, PK 0. O des de la C-59 de Cades a Palau-Solità, PK 11.800 a mà dreta
Alçada: 177

Coordenades:

Latitud: 41.61284
Longitud: 2.16989
UTM Est (X): 430837
UTM Nord (Y): 4607124

Classificació

Número de fitxa 08033 - 60
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Josep Bori Gensana, Lluís Planas i Calvet i Antoni Baixeras
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (IPA 28485)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez

Descripció

Edifici de planta rectangular, que consta de planta baixa, dos pisos i golfes. La teulada és a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana principal i construït amb teula àrab. El ràfec està construït a partir de vàries fileres de maons superposats i a les façanes laterals, acaba per una mènsula decorativa feta també de totxana.

Tant les obertures de la façana principal com laterals presenten una perfecta simetria tan a nivell vertical com horitzontal. A la porta d'accés principal de l'edifici s'hi accedeix mitjançant sis esglaons de pedra. La portalada està construïda amb dovelles de pedra formant un arc de mig punt. A cada costat, hi ha tres obertures, amb una llinda en forma d'arc rebaixat, brancals i ampit de pedra, i tancament amb porticons de fusta. Al primer pis, i segon, per damunt del portal, dues obertures separades per un pilar i a cada costat tres balconeres sense voladís i una balustrada. El segon pis es repeteix exactament igual. En arribar a les golfes, s'observa, centrat a la façana, set d'obertures, disposades en arcs i fetes de maó. Als dos extrems d'aquestes finestres i per damunt, hi ha tres obertures rodones, també fetes de maó. Les xemeneies estan construïdes amb el mateix material i al seu damunt, un curull de ceràmica de port piramidal. La façana està feta amb paredat de pedra mitjana a grossa.

A banda i banda de l'edifici principal, es troben adossats altres edificis annexes, tots ells seguint el mateix estil arquitectònic, de planta rectangular i que consten de planta baixa i dos pisos o tres majoritàriament. Entre aquests edificis annexes, cal esmentar les aules pels alumnes, biblioteca, el porxos, la vaqueria on es guarda la palla pel bestiar o la torre. Aquesta última, es troba situada a la banda esquerra, decantada de l'edifici principal. Mesura 30 metres d'alçada i és de planta rodona, amb escales al seu interior per on s'accedeix a la part més alta de la torre. Les obertures disposades en llarg del mur recorden les espitlleres, i totes elles estan envoltades per llinda, brancals i àmbit de pedra. La torre de guaita queda rematada per un parapet de merlets. Just per sota d'aquests hi ha un ràfec construït de pedra formant una motllura d'arcs de mig punt superposats.

Observacions:

(Continuació història)

Durant els anys 1950 a 1960 serà escola mitjana d'agricultura i la superior es mantindrà a Barcelona. L'any 1958 es continuaran millorant les infraestructures, amb la construcció d'un camp d'esports i del Club d'Estudiantes San Fernando, i la compra de nova maquinària per tal de poder donar un millor servei als alumnes. L'any 1979 la granja escola incorpora els estudis de formació professional de 1r grau i el 1981 els de 2n grau que conviuran amb el de capacitació fins al 1983 que es tancarà aquesta línia educativa. El títol de formació professional l'expedirà l'Institut d'Ensenyament Secundari Manolo Hugué fins al 1996, any en el qual la Torre Marimon deixarà de funcionar com a granja escola. Actualment és la seu de l'Institut de Recerca i Tecnologies Alimentàries (IRTA). El seu director és en Joaquim Adillon.

Durant l'any 2008 s'estan duent a terme reformes de les façanes i cobertes de tots els edificis que componen el conjunt de la Torre Marimon.

Història

L'origen del nom de la Torre Marimon es remunta al final del segle XVI (1574-1575).

Moreu-Rey (1962), documenta el nom de "Torra d'en Moles" (1470) associada a l'antic nom de la Torre

Marimon. De l'any 1532 també troba escrit en un document "la qual antigament sen deya torra den Mosen Moles".

Referent a l'origen de la Torre troba un document on s'esmenta que l'honorífic Jaume Moles, "dominus domus de la Torre", ciutadà de Barcelona (1463, 1487), que la posseï després de Francesc Valls.

També va rebre el nom de Mas Coromina o Coromines i probablement canvià el nom a partir del segle XV, quan Romeu de Marimon es casà amb Elisabeth Moles o Coromines.

La família Marimon no té relació amb Caldes de Montbui amb anterioritat ja que les seves propietats s'estenien durant l'època medieval pels termes de Plegamans, Palau, Palaudàries i Bigues. Al final del segle XVII la torre passà a mans del baró de Canyelles Joseph Terré i Marquet, i successivament als seus descendents. Al final del segle XVIII la Torre Marimon és propietat de Domingo de Bouffard. La Diputació Provincial de Barcelona, el 1907 es planteja la creació d'una granja escola destinada a la capacitació dels homes del camp, i per realitzar aquest projecte els cal la compra d'una finca. Dues són les opcions: la Torre Marimon a Caldes de Montbui i can Pascali, a Santa Coloma de Gramanet. Els dos paratges semblen adients, però finalment es decanten per la Torre Marimon, ja que el diputat Raventós advoca per les millors condicions de Caldes, amb una extensió de terreny més àmplia i una major quantitat d'aigua en els seus dominis. Quan l'11 de juliol de 1911 s'estableix a Barcelona l'Escola Superior d'Agricultura, es deixarà de parlar de l'anterior projecte i no serà fins l'any 1920 quan es convocarà un concurs per a l'adquisició d'una finca destinada a la construcció d'una granja escola. L'arquitecte Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya, es proposarà per la compra, que la Mancomunitat farà efectiva el mes de juliol de 1921 per instal·lar-hi la granja escola, que formarà part de l'Escola Superior d'Agricultura. L'any 1926 s'inaugurarà l'Escola de la Torre Marimon, que s'havia adquirit finalment per 275.000 pessetes. Les obres de la granja seran encarregades a l'arquitecte al servei de la Diputació, Josep Bori Gensana, que abandona el projecte per discrepàncies amb algun dels diputats. El 7 de març de 1923 es realitza el projecte de l'edifici central, una vaqueria i un pensionat. Posteriorment, Lluís Planas i Calvet també arquitecte de la Diputació, es farà càrrec de la represa de les obres. Sembla que les activitats de l'escola començaran pels voltants de 1925, ja que el primer director de l'escola serà Joan Salom i Calafell que exercirà el càrrec des de 1925 fins el 1928. Al final de 1926 es vol millorar l'edifici de l'escola i serà el constructor Antoni Baixeras el que realitzarà la major part de les obres d'adaptació. L'any 1928 es construiran els habitatges per als guardes i es reconstruirà l'antiga ermita de Sant Julià (romànica en origen). El 1930 es construeixen un centre de pràctiques agrícoles, un dipòsit d'aigua i una escola menagère o escola domèstica de la dona. Aquesta mateixa data el rei Alfons XIII visitarà les instal·lacions de la Torre Marimon. Més tard la Generalitat de Catalunya reestructurarà l'escola, se suprimirà l'escola menagère i es realitzaran canvis al centre de pràctiques agrícoles. Durant el període de la Guerra Civil Espanyola s'aturaran les activitats, ja que aquesta serà requisada i passarà a ser una escola de carabiners. Al final de la guerra esdevé una escola de capacitació depenent del Ministeri de Foment. El 1943 es duen a terme una sèrie de reformes que passaran per adaptar l'antiga escola menagère com a biblioteca i aules per a estudiants; es millorarà la cova experimental que durà el nom de Sant Jordi i s'hi instal·larà un observatori.

Bibliografia

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.

HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui. pp 20-21. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermalia.

MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.

